Linux Meta-FAQ

Michael K. Johnson, *johnsonm@redhat.com* verzija 4.7, 25. listopada 1997.

Ovo je Linux Meta-FAQ. To su uglavnom važni izvori informacija. Pogledajte ih ako želite saznati više o Linuxu ili imate problema i potrebna vam je pomoć.

Sadržaj

1 Uvod **1**

2 Nabavljanje Linuxa **3**

2.1 Linux FTP poslužitelji 3
2.2 Linux na fizičkom mediju 3
2.3 AFS 4
2.4 Komercijalne mreže 4
2.5 Mailserveri i slično 4

3 Distribucije Linuxa **4**

4 Linux mailing liste **4**

5 Dokumentacija raznih programa **4**

6 Još dokumentacije **4**

7 Praćenje najnovijih verzija **5**

8 Ovaj dokument **5**

9 Zakonska pitanja **5**

10 Hrvatski prijevod **5**

1 Uvod

Što je Linux?

Linux je nezavisna implementacija POSIX specifikacije operacijskih sustava, sa SYSV i BSD proširenjima, napisan posve ispočetka (u prijevodu, izgleda i ponaša se baš kao Unix). U sebi nema komercijalnog koda. Može ga se slobodno distribuirati pod GNU **GPL-om** (**G**eneral **P**ublic **L**icense – opća javna licenca).

Linux radi na IBM PC kompatibilnim računalima s ISA ili EISA sabirnicom (kao i lokalnim sabirnicama VLB i PCI) i 386 ili boljim procesorom. Također podržava neke Amige i Atarije s MMU-om – 68020 s eksternim MMU-om, 68030, 68040 ili 68060. Podrška za Digitalovu Alphu sada je stabilna. Distribucije

Linuxa za Alphu nude Red Hat i Craftworks. Podrška za Sparc je stabilna, a na njemu radi Red Hat Linux. Podrška za PowerPC u razvoju je za više platformi, uključujući Nubus i PCI Macintosh, Motorolu Powerstack, IBM 830 i 850 i druge. Podrška za ARM, StrongARM i MIPS u raznim je fazama razvoja, ali nemojte previše očekivati – pratite *comp.os.linux.announce*.

Ako želite više tehničkih informacija o podršci za te platforme, pogledajte **Linux INFO-SHEET**, a za točnije hardverske potrebe **Hardver KAKO**.

Linux kernel napisao je Linus Torvalds, *torvalds@transmeta.com*, i drugi dobrovoljci. Veći dio programa za Linux su Unix freeware, mnogi iz GNU projekta.

Linux INFO-SHEET

Detaljnije tehničke informacije o Linuxu, izvore informacija o raznim portovima, popis mogućnosti, informacije o nabavljanju Linuxa, i mnogo više...

Linux HOWTO-i

Slični FAQ-ima, ali, umjesto odgovaranja na uobičajena pitanja, objašnjavaju kako obaviti uobičajene poslove, kao što je naručivanje Linux distribucije, namještanje ispisa pod Linuxom, postavljanje jednostavnog UUCP-a, itd. Pogledajte `<http://sunsite.unc.edu/LDP/HOWTO/HOWTO-INDEX.html>` ili `<ftp://sunsite.unc.edu/pub/Linux/docs/HOWTO/>` za dovršene verzije svih HOWTO-a. Druga mjesta s svježim HOWTO-ima su `<ftp://ftp.cc.gatech.edu/>` i `<ftp://tsx-11.mit.edu/>`.

Tu su i mnogi kratki dokumenti slobodnog sadržaja – mini-HOWTO-i. Oni govore o vrlo uskim temama, kao što je BogoMIPS ili ls u boji. Možete ih naći na `<ftp://sunsite.unc.edu/pub/Linux/docs/HOWTO/mini/>` i `<http://sunsite.unc.edu/LDP/HOWTO/HOWTO-INDEX.html>`.

Hrvatske prijevode HOWTO-a možete naći na `<http://www.linux.hr/ldphr/>` i `<http://meta.mioc.hr/>`.

Linux Usenet grupe

Nekoliko je Usenet grupa o Linuxu. Ako koristite Linux, pametno je pratiti barem *comp.os.linux.announce*. Moderira ju Lars Wirzenius. Poslati poruku na nju možete e-mailom na *linux-announce@news.ornl.gov*. Pitanja o *comp.os.linux.announce* šaljite Larsu Wirzeniusu, *wirzeniu@iki.fi*.

comp.os.linux.announce moderirana je grupa za najave o Linuxu (novi programi, zakrpe, itd.).

comp.os.linux.answers moderirana je grupa u koju se šalje **Linux FAQ**, HOWTO dokumenti i ostala dokumentacija.

comp.os.linux.setup nemoderirana je grupa za pitanja i probleme u postavljanju Linux sustava.

comp.os.linux.admin nemoderirana je grupa za rasprave o administraciji Linux sustava.

comp.os.linux.development.system nemoderirana je grupa posebno za rasprave o razvoju Linux *kernela*. Aplikacije o kojima se ovdje raspravlja usko su vezane za kernel. Sva druga pitanja o razvoju vjerojatno su općenita za Unix i treba ih slati u `comp.unix` grupe, osim ako su vrlo specifična za Linux, u kojem slučaju idu u *comp.os.linux.development.apps*.

comp.os.linux.development.apps nemoderirana je grupa o razvoju aplikacija specifičnih za Linux. Ne za rasprave o nabavljanju Linux aplikacija, niti raspravljanje o željenim Linux aplikacijama.

comp.os.linux.hardware služi za hardverske probleme specifične za Linux.

comp.os.linux.networking služi za razvoj i postavljanje Linux mreža.

comp.os.linux.x namijenjena je pitanjima o X-u specifičnima za Linux.

comp.os.linux.misc nemoderirana je grupa za bilo kakve rasprave o Linuxu koje ne spadaju nigdje drugdje.

Inače, *nemojte* slati istu poruku u više Linux grupa. *Jedini* izuzetak je povremeno slanje poruke u neku nemoderiranu grupu i *comp.os.linux.announce*. Bit dijeljenja stare grupe `comp.os.linux` je smanjenje prometa. Tko ne slijedi ovo pravilo, bit će nemilosrdno flejman...

U Hrvatskoj postoji grupa *hr.comp.linux*.

Druge Usenet grupe

Nemojte misliti da su sva vaša pitanja prikladna za Linux grupe samo zato što koristite Linux. Je li vaše pitanje o programiranju u ljusci pod bilo kojim Unixom ili njegovim klonom? Pitajte u *comp.unix.shell*. Možda je o GNU Emacsu? Probajte u *gnu.emacs.help*. Ako ne znate gdje bi pitali, ali mislite da prava grupa postoji, u svojoj poruci pristojno pitajte ima li prikladnije grupe za vaše pitanje. Grupe `comp.unix.{questions,shell,programming,bsd,admin}` i *comp.windows.x.i386unix* trebale bi biti korisne svakom korisniku Linuxa.

WWW

Greg Hankins, *gregh@cc.gatech.edu*, održava početnu WWW stranicu Linux projekta. URL je `<http://sunsite.unc.edu/LDP/>`.

Linux Journal

Prije par godina počelo je izdavanje časopisa **Linux Journal**. Članci u njemu namijenjeni su svim razinama znanja i svim korisnicima Linuxa. Pretplata je 22 $ u SAD, 27 $ u Kanadi i Meksiku, te 32 $ drugdje u svijetu, plativo u američkim dolarima. Pretplatu možete poslati na *subs@ssc.com* ili faksirati na 1-206-782-7191 (SAD), ili poslati poštom na Linux Journal, PO Box 85867, Seattle, WA 98145-1867 USA. Ako ćete broj svoje kreditne kartice poslati e-mailom, SSC ima PGP javni ključ: `finger info@ssc.com`.

Linux Software Map

Informacije o besplatnom softveru za Linux možete naći u Linux Software Map, `<http://www.execpc.com/~lsm/>`.

2 Nabavljanje Linuxa

2.1 Linux FTP poslužitelji

Potpuniji popis Linux FTP poslužitelja nalazi se u **Linux INFO-SHEET** na `<http://sunsite.unc.edu/LDP/HOWTO/INFO-SHEET.html>`. Ovo su najvažniji; za bliže servere pogledajte **INFO-SHEET** (ima puno mirrora).

`tsx-11.mit.edu`	18.86.0.44	*/pub/linux*
`sunsite.unc.edu`	152.2.22.81	*/pub/Linux*
`ftp.kernel.org`	206.184.214.34	*/pub/linux*

To su glavne Linux arhive na koje se šalje većina uploada. Ima puno mirrora; molim vas, koristite vama (mrežno) najbliži.

2.2 Linux na fizičkom mediju

Linux nekoliko komercijalnih proizvođača distribuira na fizičkim medijima, uglavnom CD-ROM-ovima. Pročitajte **Distribucije KAKO** koji se redovito šalje na *comp.os.linux.announce*, a može se naći na `<http://meta.mioc.hr/Distribucije-KAKO.html>`.

2.3 AFS

Linux možete dobiti AFS-om montiranjem `project.linux` sa `sipb.mit.edu`.

2.4 Komercijalne mreže

CompuServe ima neke Linux arhive.

2.5 Mailserveri i slično

Sunsite nudi ftp-mail – pošaljite poruku na *ftpmail@sunsite.unc.edu*.

3 Distribucije Linuxa

Autor Linuxa distribuira samo kernel. Drugi su sastavili "distribucije" koje mu dodaju pomoćne alate i aplikacije kako bi dobili potpun, funkcionalan sustav.

Ima nekoliko distribucija Linuxa koje možete naći na raznim mjestima. `sunsite` mnoge distribucije prenosi na `<ftp://sunsite.unc.edu/pub/Linux/distributions/>`. Najčešće preporučane besplatne distribucije su Red Hat, `<http://www.redhat.com>`, i Debian, `<http://www.debian.org>`. Možete ih besplatno skinuti preko Interneta, a prodaju se i na CD-ROM-u.

Postoje i druge distribucije Linuxa. Većina komercijalnih distributera oglašava u **Linux Journalu**.

4 Linux mailing liste

Uglavnom se koriste za rasprave među onima koji dodaju nove mogućnosti i onima koji testiraju nestabilne verzije. Adrese pročitajte u **FAQ-u**. Pošaljite poruku na *majordomo@vger.rutgers.edu* s riječju `help` u tijelu poruke, pa ćete dobiti objašnjenje pretplaćivanja na mnoge Linux mailing liste koje se tamo nalaze. Ovu poruku snimite zato što objašnjava i otkazivanje pretplate. Ako šaljete iritantne poruke na listu žaleći se kako se ne možete skinuti s nje (jer niste slijedili upute i snimili poruku koja objašnjava kako otkazati pretplatu), vrlo ćete vjerojatno biti flejmani zbog trošenja mrežnih kapaciteta i novca.

5 Dokumentacija raznih programa

Mnogi programi dolaze s nekakvom dokumentacijom, često u datoteci `README` ili slično. *Vrlo* je pametno brižno ju pročitati. Dosadno je gledati (i odgovarati na) pitanja na koje je odgovoreno u dokumentaciji. Većina programa imaju i "man stranice"; man stranicu programa koji se zove ime_programa dobit ćete naredbom `man ime_programa`. A za pomoć u korištenju mana napišite `man man`.

Većina distributera ostalu dokumentaciju o programu stavlja u direktorij `/usr/doc`; na pitanje kako doći do te dokumentacije trebala bi odgovoriti vaša distribucija.

6 Još dokumentacije

Linux Documentation Project radi na puno dokumentacije. Već je izdano više od 3 000 stranica dokumentacije, a još je 2 000 stranica man stranica, i to nije sve. LDP-ove dokumente pogledajte na `<http://sunsite.unc.edu/LDP/>`.

7 Praćenje najnovijih verzija

Važna nova izdanja, programe i portove obično se najavljuje u *comp.os.linux.announce*.

8 Ovaj dokument

Najsvježija verzija ovog dokumenta uvijek bi se trebala moći naći na `<http://sunsite.unc.edu/LDP/HOWTO/META-FAQ.html>`.

9 Zakonska pitanja

Registrirane znakove posjeduju njihovi vlasnici. Zadovoljstvo nije zajamčeno. Ovaj je dokument bez jamstava. U slučaju zabrane ne vrijedi.

Sadržaj ovog dokumenta u javnom je vlasništvu, ali, ako ga citirate, budite ljubazni i navedite izvor.

Prvu verziju napisao je Lars Wirzenius, *wirzeniu@iki.fi*; sad ga održava Michael K. Johnson, *johnsonm@redhat.com*. Ako imate pitanja, pošaljite e-mail.

10 Hrvatski prijevod

Najnovija verzija ovog prijevoda može se naći na `<http://dokumentacija.linux.hr/Meta-FAQ.html>`. Održava ga Matej Vela, *mvela@public.srce.hr*. Svi su prilozi, primjedbe i prijedlozi dobrodošli.